

ƏN-NƏHL SURƏSİ

<"xml encoding="UTF-8?">

ƏN-NƏHL SURƏSİ

.0.Bağışlayan və mehriban Allahın adı ilə

.1 İslamın qələbəsi və müşriklərin əzabı barədə) Allahın əmri gəlib çatdı, buna görə də, onda) .
.tələsməyin. Allah ona şərik qoşduqlarından pak və ucadır

.2 Mələkləri Öz əmri ilə ruhla (vəhy və Qur'anla) birlikdə bəndələrindən istədiyinə nazil edir ki, .2
«!xəbərdarlıq edin: «Məndən başqa bir məbud yoxdur, odur ki, Məndən qorxun

.3 Göyləri və yeri (və bu ikisinin arasında olanları) haqq olaraq (və uca və əqli əsasları olan bir .3
.məqsəd üçün) yaratdı. O, onların şərik qoşduqlarından uca və üstündür

.4 İnsanı (onun ilk ata–anası istisna olmaqla) nutfədən (valideyinlərin bir-birinə qarışmış .4
dəyərsiz nutfəsindən) yaratdı. Amma (bununla belə) o, birdən-birə açıq-aşkar düşmən(ə
.(çevrilmiş)dir (ki, hətta öz yaradanına qarşı çıxır

.5 Və dördayaqlıları (dəvə, inək və qoyunu) yaratdı. Onlarda sizin üçün bədənə istiliyi və həyatın .5
rahatlığı vasitəsi və (digər) xeyirlər vardır. Və siz onlardan (onların südündən və ətindən)
.yeyirsiniz

.6 Və onlar(ı saxlamaq)da sizin üçün onları axşamlar otlaqdan istirahət yerlərinə qaytaranda və .6
.səhərlər otlağa göndərəndə bir gözəllik və zinət vardır

.7 Onlar sizin ağır yüklərinizi yalnız çox çətinlik bahasına yetişə biləcəyiniz şəhərə daşıyırlar. .7
.Həqiqətən sizin Rəbbiniz çox şəfqətli və mehribandır

.8 Atları, qatırları və ulaqları onlara minməyiniz və həm də zinət və bəzək olsunlar deyər .8
(yaratdı). Həmçinin (hələ yer üzündə xam malını yaratmaq və sizə ixtira etmək qüdrəti
verməklə) sizin (mühərriklə işləyən nəqliyyat vasitələri kimi) bilmədiyiniz şeyləri də
.yaradacaqdır

.9 Və (əqidə, nəfsin adətləri və əməllərin) düzgün yol(unu göstərmək) Allahın öhdəsinədir və .9

yollardan bəzisi əyridir. Əgər istəsəydi sizin hamınızı (məcburi surətdə) hidayət edərdi (lakin din .(yolunu seçməkdə məcburiyyət yoxdur

Göydən sizin üçün (yağış, qar və dolu şəklində) su nazil edən Odur. Sizin (istər yerin .10 altından, istər üstündən götürdüyünüz) içməli suyunuz ondandır və heyvanları otardığınız ağac .və ot ondan bitir

Onun vasitəsi ilə sizin üçün əkin, zeytun, xurma və üzüm ağacları və hər növ meyvə və .11 məhsul bitirir. Doğrudan da bunda (bu yaradılışda) düşünüən bir dəstə üçün (Onun tək olmasına .və qüdrətinə dair) bir nişanə vardır

Gecəni və gündüzü və günəş ilə ayı sizə ram etdi və bütün ulduzlar Onun mütləq iradəsi .12 qarşısında ramdırlar. Əlbəttə, bunda (bu ram olmaqda) ağillərini işlədən dəstə üçün nişanələr .vardır

Həmçinin bu yerdə sizin üçün müxtəlif növlərdə və müxtəlif rənglərdə yaratdığı şeyləri .13 (dağları, fəzaları, səhraları və heyvanları ram etdi). Həqiqətən bunda (bu məxluqlarda və onların .təsir və xüsusiyyətlərində) ibrət alan dəstə üçün bir nişanə vardır

Və təzə ət yeməyiniz və geyindiğiniz (lə'l və mərcan kimi) zinətləri çıxarmağınız üçün dənizi .14 ram edən Odur. Və gəmiləri onda (dənizin sinəsini) yaran görərsən (sizin müxtəlif ehtiyaclarınızı təmin etmək üçün) və (ticarət və digər yollarla) Allahın lütfündən axtarasınız deyə! Və bəlkə .şükr etdiniz

Və yer (zəlzələ ilə və öz oxu və günəş ətrafındakı hərəkətinin pozulması nəticəsində) sizi .15 titrəməsin deyə, onda möhkəm və sabit dağlar saldı. Və həmçinin çayları və yolları bəlkə .((dünyəvi məqsədlərinizə və Allahın əzəmətinə) yol tapasınız (deyə qoydu

Və həmçinin (yerdə, insanları öz məqsədlərinə doğru istiqamətləndirmək üçün) əlamətlər .16 .(qoydu) və onlar (axşam) (qütb və sairə) ulduz(unun) vasitəsilə yolu tapırlar

Belə isə, heç yaradan kəs (yuxarıdakı işləri yoxdan var edə bilən kəs, heç bir şey) .17 !?yaratmayan kəs kimidir? Heç öyüd-nəsihət almırsınız

Və əgər Allahın nemətlərini saysanız, sayıb hesablaya bilməzsınız (o ki, qaldı hamısının .18 .şükrünü yerinə yetirəsiniz). Şübhəsiz, Allah çox bağışlayan və mehribandır

Allah gizlətdiklərinizi də (qəlbinizin sirlərini və camaatdan gizlətdiyiniz əməl və mallarınızı) .19

.da) və (danışiq, əməl və mallarınızdan) aşkar etdiklərinizi də bilir

.Onların Allahın yerinə çağırdıqları kəslər bir şey yaratmırlar və onların özləri yaradılırlar .20

Onlar cansız ölüldür və (özlərinin və ya onlara ibadət edənlərin) nə vaxt dirildiləcəklərini .21
.bilmirlər

Sizin məbudunuz tək olan məbuddur, amma axirətə iman gətirməyənlərin qəlbləri haqqı .22
.inkar edir və onlar təkəbbürlü və lovğadırlar

Şübhəsiz, Allah onların gizlətdiklərini də, aşkar etdiklərini də bilir və həqiqətən O, .23
.təkəbbürlüləri sevmir

.Onlara «Rəbbiniz nə nazil etmişdir?» deyildikdə, «keçmişdəkilərin əfsanələridir» deyirlər .24

Nəhayət onlar Qiyamət günü özlərinin günah yüklərini tamamilə və həmçinin nadanlıqlarına .25
görə yoldan azdırdıqları kəslərin günah yüklərinin bir hissəsini (bunların vasitəsilə baş vermiş
!miqdarını) götürürlər. Bilin, onların götürdükləri pis bir yükdür

Əlbəttə, onlardan qabaqkıları da (öz peyğəmbərlərinə qarşı) hiylə işlətmişdilər. Allah onların .26
(bina və yaşayışlarının) bünövrəsini kökündən sarsıtdı və nəticədə başlarının üstündən tavan
.üzərlərinə çökdü. Və onlara bilmədikləri yerdən əzab yetişdi

Sonra (Allah) onları Qiyamət günü də rüsvay və xar edəcək və deyəcəkdir: «Haradadır .27
Mənim o şəriklərim ki, onların barəsində (haqq əhli ilə) düşmənçilik və dava-dalaş edirdiniz?!»
Elm verilmiş kəslər (peyğəmbərlər və onların yaxınları) deyirlər: «Həqiqətən bu gün rüsvayçılıq,
.«xarlıq və əzab kafirlər üçündür

Mələklər özlərinə zülm etmiş kəslərin canlarını alan zaman, onlar təslim və itaətkar olar (və) .28
«biz heç bir pis iş görmürdük» (deyirlər). «Xeyr (pis iş görürdünüz)! (Çünki) şübhəsiz Allah
.«etdiklərinizi biləndir

Buna görə də, Cəhənnəmin qapılarından (və ya onun təbəqələrinə) daxil olun ki, orada .29
!həmişəlik qalacaqsınız. Təkəbbürlülərin yeri çox pis bir yerdir

Və (kafirlərin casusları tərəfindən) təqvalılara deyilir: «Rəbbiniz nə nazil etmişdir?» Deyirlər: .30
«(Başdan-başa) xeyir və yaxşılıq (gözəl hökmlər və gözəl savablar)»! (Bəli) yaxşılıq edənlər
üçün bu dünyada gözəl mükafat (pak və gözəl həyat) vardır və şübhəsiz, (onlar üçün) axirət evi

!daha yaxşıdır. Təqvalıların evi necə də gözəldir

Onların daxil olacaqları əbədi bağların (ağaclarının) altından çaylar axır. Orada onlar üçün .31
.istədikləri hər bir şey vardır. Allah təqvalıları belə mükafatlandırır

O kəslər ki, mələklər, canlarını onlar (küfr və itaətsizlik çirkinliyindən) pak olan halda alarkən .32
(onlara) «salam olsun sizə, etdiklərinizin mükafatı olaraq Cənnətə (hələlik Bərzəx aləmindəki
.Cənnətə, Qyamətdən sonra isə əbədi Cənnətə) daxil olun» deyərlər

Məgər (bu müşriklər ölüm) mələyin(in və ya dünya əzabının) onların sorağına gəlməsindən, .33
yaxud Rəbbinin (Qyamətin bərpa olması) əmrinin yetişməsindən başqa bir şey gözləyirlər?!
Onlardan əvvəlkilər də belə etdilər (ki, onlara əzab nazil oldu). Allah onlara zülm etmədi və lakin
.onlar (özləri) özlərinə zülm edirdilər

Beləliklə, etdikləri günahların cəzası onlara yetişdi və istehza etdikləri şey (əzab vədəsi) .34
.onları bürüdü

Və müşriklər dedilər: «Əgər Allah istəsəydi nə biz və nə də atalarımız Ondən başqa bir şeyə .35
ibadət etməz və Onsuz (Onun icazəsi olmadan) bir şeyi haram etməzdik! (O belə bir şeyi
istəmədiyi üçün bizə əzab da yoxdur.)» (Bəli) onlardan qabaqkılar da bu cür etmişdilər. Belə isə,
məgər Bizim peyğəmbərlərin öhdəsinə açıq-aşkar təbliğdən başqa bir şey (vəzifə) düşür?!
(Onların cavabında belə deyin: Allah küfrün olmamasını və halalın haram edilməməsini qəti
iradə ilə istəməmişdir. Çünki bu, şəriətin müəyyənləşdirdiyi vəzifələrin ixtiyarla azad şəkildə
yerinə yetirilməsi ilə ziddiyyət təşkil edir. Amma bununla belə, O, həmin işləri qadağan etmişdir
(.və küfr və əzab da bu qadağaya daxildir

Əlbəttə, Biz hər bir ümmətin içərisindən bir peyğəmbər seçdik ki: «Allaha ibadət edin və .36
(şeytan və insan) tağut(ların)dan uzaq olun.» Beləliklə Allah onların bəzisini (dəvətin əslini qəbul
edənləri kamal mərhələlərinə) hidayət etdi və onlardan bəzisinə (dəvəti rədd edənlərə) zəlalət və
azgınlıq qətiləşdi. Buna görə də, yer üzündə gəzin və təkzib edənlərin aqibətinin necə olduğuna
!baxın

Sən onların hidayət olmalarını lap çox istəsən də (bunun bir xeyiri yoxdur, çünki) Allah .37
.azgınlıqda boşladığını hidayət etməz və onların bir köməkçiləri yoxdur

Onlar ən ciddi andları ilə Allaha and içdilər ki, Allah ölən şəxsi əsla diriltməyəcəkdir! Xeyr .38
(dirildəcəkdir)! Bu Onun öhdəsində olan haqq və sabit (əzəli iradəyə əsaslanan, Lövhi-

Məhfuzda yazılmış, səmavi kitablarda qeyd edilmiş və peyğəmbərlər vasitəsilə cəmiyyətə
.çatdırılmış) bir vəddir və lakin insanların çoxu bilmir

Barəsində ixtilafa düşdükleri şeyi onlara aydınlaşdırması və (bəşəriyyətin arasında küfr .39
!yaranandan onun sonunadək) küfr edənlərin yalançı olmalarını bilmələri üçün

Qiyaməti bəqrərar etmək Bizim üçün asandır, çünki) Biz bir şeyi(n əmələ gəlməsini)) .40
.istədikdə, ona yalnız «ol!» deyirik, beləliklə, o (dərhal) olur

Və zülmə məruz qalıqdan sonra Allah (yolun)da hicrət etmiş kəsləri şübhəsiz, dünyada .41
.gözəl bir yerdə yerləşdirəcəyik. Və əlbəttə, əgər bilsələr, axirət mükafatı daha böyükdür

.Həmin o kəslər ki, səbr etdilər və həmişə öz Rəbbinə təvəkkül edirlər .42

Özümüzün insanlarla olan əlaqələrimizi möhkəmləndirmək üçün) səndən öncə də) .43
(mələklər, qadınlar və cinlər deyil) yalnız vəhy etdiyimiz kişiler göndərdik. Buna görə də əgər
bilmirsinizsə, zikr əhlindən (öz əsrinizin din mütəxəssislərindən) soruşun (ki, İslam
.(Peyğəmbərinin göndərilməsinin təəccüblü olmamasını biləsiniz

Onları) aydın dəlillər (möcüzələrlə) və ibrətamiz səma kitabları ilə (göndərdik) və sənə də) .44
.bu zikri (Qur'anı) nazil etdik ki, insanlara onlara nazil olanı açıqlayasan və bəlkə düşündülər

Məgər öz hiylələri ilə (İslama və Peyğəmbərə qarşı) çirkin tədbirlər tökən kəslər Allahın .45
onları yerə batırmasından, yaxud onlara heç fikirləşmədikləri yerdən əzab gəlməsindən xəticəm
!və amandadırlar

Yaxud onları gündəlik get-gəllərində (ya günah tədbirlər tökdükləri halda) yaxalamasından? .46
.Buna görə də, onlar əsla (Allahı öz cəzaları barəsində) aciz qoyan deyildirlər

Yaxud onları (qəflətən deyil) nemətləri onlardan təcricən geri alaraq, ya başqalarının əzabını .47
.görməkdən qorxduqları halda yaxalayar. Çünki Rəbbiniz çox mərhəmətli və mehribandır

Məgər Allahın yaratdığı (kölgəli) cisimlərə (günəşin qarşısında üzü və ya arxası cənuba olan .48
zaman) baxmırlarmı ki, onların kölgələri - bütün cisimlər və kölgələri, Allaha səcdə edərək
(qeyri-ixtiyari) itaət və zillət halında olduqları vəziyyətdə – sağdan və sol tərəflərdən (sağdan
(!?arxaya və soldan qabaq tərəfə) qayıdır?! (Bəs nə üçün ayılırlar

Və (cansızlardan əlavə) göylərdə və yerdə olan canlılar Allaha səcdə edirlər (zati itaət, qeyri- .49

ixtiyari və ixtiyari səcdə edirlər). Və həmçinin mələklər (iradə ilə ixtiyari səcdə edirlər) və onlar .təkəbbür göstərmirlər

Onlar başlarının üstündə onlara hakim olan Rəbblərindən qorxur və əmr olunduqları şeyi .50 .yerinə yetirirlər

Və Allah buyurdu: «İki məbud tanrı (yaradılış tanrısı və idarəetmə tanrısı) götürməyin, .51 .«həqiqət budur ki, O, tək olan məbuddur. Buna görə də yalnız Məndən qorxun

Və göylərdə və yerdə olanlar (onların özləri də daxil olmaqla) Allahın həqiqi mülküdür (çünki, .52 yaratmaq, qorumaq, idarə etmək və sonda yox etmək, bunların hamısı Onun istək və iradəsinə tabedir). Və din (və itaət və cəza) həmişə Ona layiqdir. Belə isə Allahdan başqasındanmı !?qorxursunuz

Və malik olduğunuz hər bir nemət Allah tərəfindəndir. Həmçinin sizə bir zərər–ziyan yetişən .53 .zaman Ona yalvarır və Ondən kömək diləyirsiniz

Amma həmin zərər və ziyanı sizdən dəf edən kimi, sizin bir dəstəniz dərhal (vücudda, .54 !rübubiyyətdə, ibadətdə və ya itaətdə) Rəbblərinə şərik qoşur

Sonda onlara verdiklərimizə küfr və nankorluq etmək üçün. Buna görə də, (dünyanın .55 .ləzzətlərindən) bəhrələnin ki, tezliklə biləcəksiniz

Və (müqəddəslikləri və vücudlarının təsirləri barəsində) elmləri olmayan şeylər (bütələr) üçün, .56 ruzi olaraq onlara verdiklərimizdən pay qoyurlar. (Ey müşriklər) Allaha and olsun ki, (Qiyamət .günü) iftira etdiyiniz şey barəsində sorğu–sual ediləcəksiniz

Və Allah üçün qızları qoyurlar (mələkləri Allahın qızları hesab edirlər) s Pakdır Allah! özləri .57 !(üçün isə istədiklərini (yəni oğlanları

Onların birinə qız(ının olması) müjdəsi verilən zaman, qəzəb onu boğduğu halda (acıq və .58 .hiddətin çoxluğundan) üzü qaralar

O, verilmiş müjdənin pisliyindən öz qəbiləsindən qaçıb gizlənər (və bilməz ki,) görəsən onu .59 !xəcalətlə saxlasın, ya (diri–diri) torpaq altında gizlətsin? Bilin, pis hökm çıxarırlar

Axirətə iman gətirməyənlər üçün (neçəallahlılıq, cansız əşyalara ibadət etmək, qız uşaqlarını .60 öldürmək kimi) pis sifətlər vardır. Allah üçün isə (müqəddəs zətinin vəhdəti, vücudunun

vacibliyi, camal və cəlal sifətləri ilə vəsf olunmaq kimi) uca və üstün sifətlər vardır. Və Odur .yenilməz qüdrət və hikmət sahibi

Əgər Allah insanları zümlərinə görə cəzalandırısaydı, yer üzündə heç bir canlıyı sağ .61 qoymazdı. Lakin onlara müəyyən müddətədek möhlət verir. Beləliklə, müddətləri başa çatdıqda .nə bir saat gecikər, nə də bir saat qabağa keçə bilərlər

Özlərinin bəyənmədikləri şeyi (qız uşaqlarını) Allaha nisbət verirlər və dilləri yalandan gözəl .62 aqibətin onlara (özlərinə) məxsus olmasını («əgər axirət olsa, biz Cənnət əhliyik») deyir. .Şübhəsiz, onlar üçün od vardır və onlar (ora daxil olmaqda) öndə olacaqlar

Allaha and olsun ki, (yəhudilər, xaçpərəstlər və başqaları kimi) səndən qabaqkı ümmətlərə .63 (də peyğəmbərlər) göndərmişdik. Şeytan onların (puç batil) işlərini onlar üçün zinətləndirdi və o, bu gün də onların (və digər kafirlərin və müşriklərin) yardımçı və başçısıdır. Onlar üçün ağır bir .əzab vardır

Biz bu kitabı sənə yalnız barəsində ixtilafda olduqları şeyi (müsəlmanların kafirlərlə və kitab .64 əhli ilə olan ixtilaflarını) onlara izah etməyin və iman gətirən dəstəyə hidayət və rəhmət olması .üçün nazil etmişik

Allah göydən (yağış, qar və dolu şəklində) su endirdi və onun vasitəsi ilə yeri (otları, dənələri .65 və onların daxilindəki rüşeymləri) ölümündən sonra dirilti. Doğrudan da bunda (bu işdə) eşidən .dəstə üçün (Allahın qüdrət və hikmətindən) bir nişanə vardır

Həqiqətən dördəyaxlılar(ın yaradılışın)da sizin üçün (böyük) bir ibrət vardır. Onların .66 qarınlarında olandan r mədədə yarı həzm olunmuş yeməklərlə (onların damarlarından axan) .qanın arasından sizə içənlərə xoş gələn xalis və təmiz süd içirdirik

Xurma və üzüm ağaclarının meyvələrindən (pak olmayan) məstedici mayələr və həmçinin .67 gözəl və pak ruzi alırsınız. Həqiqətən bunda (onların bitmələri, məhsul vermələri və mənfəətlərində) öz ağılını işlədən bir dəstə üçün (Allahın qüdrətinə və hikmətinə dair) nişanə .vardır

Və Rəbbin bal arısına vəhy etdi (onun təbiətində bu əməlin şövq və qüdrətini qoydu) ki: .68 «!«Dağlardan, ağaclardan və qurulan çardaqlardan (özünə münasib) evlər götür

Sonra bütün meyvələrdən (və ağac və bitkilərin şirəsindən) ye. Beləliklə Rəbbinin (xam» .69 maddələri bala çevirmək barəsində olan instink) yollarını ram və itaətkarlıqla get və pətəklə

meyvənin olduğu yer arasındakı get-gəldə Allah tərəfindən ilham olunmuş yolları bir kəsə əziyyət etmədən qət et.» Onların qarınlarından insanlar üçün şəfalı rəngarəng içməli maddələr çıxır. Həqiqətən bunda (bu şərbət və dərmanın düzəldilmə mexanizmində və onu düzəldənin .yaşayış tərzində) düşünən bir dəstə üçün bir nişanə vardır

Allah sizi yaratdı, sonra sizin ruhunuzu alacaqdır. Sizdən bəzisi (ağıl və cism qüdrəti .70 baxımından) ömrünün ən rəzil mərhələsinə qaytarılar ki, elmdən sonra bir şey bilməsin. .Həqiqətən Allah çox bilən və qüdrətlidir

Allah sizin bəzinizi (səylərin müxtəlifliyinə və ya işlərin idarə olunmasındakı hikmətin .71 tələbinə, yaxud zəif və acizlərin qəyyum və hamisi olmaq üçün) ruzi baxımından digər bəzilərdən üstün etdi. Üstünlük verilmiş kəslər öz ruzilərini əsla öz qullarına verməzlər ki, (ağa ilə qul) bir-birləri ilə bərabər olsunlar. Məgər onlar Allahın bu nemətini (verdiyi bu üstünlüyü) (!?inkar edirlər?! (Nə üçün Allahın üstünlüyünü unudurlar

Allah sizin üçün (hurilərdən, qılmanlardan və pərilərdən deyil) özünüzdən (öz cinsinizdən) .72 zövcələr yaratdı, zövcələrinizdən sizin üçün oğullar və nəvələr vücuda gətirdi və sizə (ağıl, din, səmavi kitab, ərzaq, geyim və zövcələr kimi) pak (maddi və mənəvi) şeylərdən ruzi verdi. Belə !?isə batilə (bütlərə və cahiliyyət adət-ənənələrinə) iman gətirir və Allahın nemətinə küfr edirlər

Allahın yerinə onlar üçün göylərdən və yerdən heç bir ruziyə sahib olmayan və heç bir .73 .qüdrətləri də olmayan şeylərə ibadət edirlər

Buna görə də Allah üçün (şərik, zövcə və qızlarının olması kimi nalayiq) məsəllər çəkməyin. .74 .Həqiqətən Allah (belə məsəllərin çirkinliyini və qeyri-mümkün olmasını) bilir və siz bilmirsiniz

Allah (bir malı olmayan və nə özü və malı, nə də ağasının iş və malı barəsində) heç nəyə .75 gücü (ixtiyarı) çatmayıb özü başqasının malı olan qul ilə gözəl (halal və çoxlu) ruzi verdiyimiz və ondan gizləndə və aşkarda sərf edən azad şəxsi məsəl çəkib. Məgər bunlar bərabərdirlər? (Allah da öz şərikləri ilə bərabər deyil!) Bütün həmdlər Allaha məxsusdur (çünki, bütün kamilliklər Ona .məxsusdur. Müşriklər bunları elm üzündən inkar etmərlər,) əksinə onların çoxu bilmir

Allah (başqa) bir məsəl çəkdi. İki kişinin biri anadan gəlmə laldır, (nə başa düşür, nə də .76 başa sala bilir) heç nəyə qadir deyil və öz ağasının çiyində bir yükdür, hara göndərsə bir xeyir gətirməz. Məgər o, daim ədalətə əmr edən və özü düz yolda olan (sağlam və kamil) şəxslə (.birdir? (Allahın şərikləri də Onunla müqayisə edilə bilməz

Göylərin və yerin qeybi (məxluqların zahiri hissiyyatlarından və fikir üföqlərindən gizlin qalan şeylər) Allahə məxsusdur. Və Qiyamətin işi (onun bərpa edilməsi Allah yanında asanlıq və sürət baxımından) yalnız göz qırpımı kimi, yaxud ondan da az (bir vaxtda)dır. Həqiqətən Allah hər şeyə qadirdir .77

Allah sizi analarınızın bətnlərindən heç bir şey bilmədiyiniz halda çıxartdı və sizə qulaq və eşitmə qüdrəti, gözlər və görmə qabiliyyəti və (bədənin hissiyyatını idarə etmək üçün) ürəklər verdi ki, bəlkə şükr edəsiniz .78

Məgər göyün üzündə (Allahın qüdrətinə) ram olmuş quşları görmədilərmiki, onları (bədənlərini uçmaq üçün lazım olan quruluşda yaratmaq və uçuş tərzini onlara ilham etməklə) Allahdan başqa heç kim saxlamır? Şübhəsiz, bunda (bu yaradılış növündə) iman gətirən dəstə üçün (Allahın elminə, qüdrətinə və hikmətinə dair) nişanələr vardır .79

Allah evlərinizi sizin üçün məskən və rahatlıq yeri etdi, dördayaqlıların dərisindən səfər gününüz və səhranişinlik vaxtlarınızda asanlıq və rahatlıqla daşıdığınız (daşınan) evlər qoydu və onların yun, tük və qıllarını müəyyən bir müddətədək ev əşyası və istifadə avadanlığı etdi .80

Və Allah (ağac, tavan və çardağ kimi) yaratdıqlarından sizin üçün kölgələr yaratdı, sizin üçün dağlardan mağaralar və sığınacaqlar düzəltdi və sizin üçün sizi istidən (və soyuqdan) qoruyan paltarlar və sizi bir-birinizin zərərindən qoruyan geyimlər (döyüş geyimləri) müəyyənləşdirdi. O, Öz nemətini sizə belə tam həddə çatdırır ki, bəlkə (Onun istək və iradəsinə) təslim olasınız .81

Beləliklə, əgər (sənin dəvətindən) üz döndərsələr (eybi yoxdur), həqiqətən sənin öhdənə düşən (onlara məcbur qəbul etdirmək və ya dünya və axirət cəzası vermək deyil) yalnız .(tapşırığı) aşkar surətdə çatdırmaqdır .82

Onlar Allahın nemətini tanıyır, sonra isə onu inkar edirlər və onların çoxu həqiqətən kafir və .83 .nankordurlar

Və (yada sal) o gün(ü) ki, hər bir ümmətdən bir şahid (iman və küfr, itaət və itaətsizliklərinə şəhadət vermək üçün hər ümmətin içərisindən onların peyğəmbərlərini, yaxud hər əsrin dəstələrinin arasından onların təqvalılarını) gətirəcəyik. Sonra küfr etmiş kəslərə nə (danışmaq və üzr istəmək üçün) icazə verilər, (çünki şahidlərin və onların özlərinin bədən üzvlərinin şəhadəti kifayət edəcəkdir), nə onlardan razılıq istəniləcək və nə də onlara haqqın razılığını .istəməyə rüxsət veriləcəkdir .84

Və zülm edənlər (Cəhənnəm) əzabı(nı) gördükdə (onlar üçün tam aydın olacaq ki,) onların .85
.nə əzabı yüngülləşdiriləcək və nə də onlara möhlət veriləcəkdir

Və müşriklər Allahın şəriki sandıqlarını gördükdə «ey Rəbbimiz, Sənin yerinə çağırduğumuz .86
şəriklərimiz bunlardır» deyərlər. Onda şəriklər onlara «həqiqətən siz yalançısınız (biz əsla Allahın
.şəriki olmamışıq və siz də öz nəfsi istəklərinizə ibadət edirdiniz)» (deyə) bu sözü qaytararlar

Həmin gün (həqiqətləri öz gözləri ilə görüb yaqın etdikdən sonra, naçar qalıb) itaətkarcasına .87
Allahın hüsuruna təslim olarlar və (bütlərin şəfaəti və köməyi barəsində) yalandan uydurduqları
.şey onlardan yox olaraq (gözlərindən) itər

Küfr edən və (başqalarını) Allahın yolundan saxlayan kəslərin əzabları üzərinə fəsad .88
.etdiklərinə görə daha bir əzab artıracağıq

Və (yada sal) o gün(ü) ki, hər bir ümmətdə onlara öz (iç)lərindən (hər bir ümmət üçün .89
onların peyğəmbərlərini, yaxud hər bir əsrin insanları üçün həmin əsrin məsumunu) şahid
gətirəcəyik və səni (də) bu ümmətə (ya əsrlərin şahidlərinə) şahid gətirəcəyik. Və hər bir şeyin
(elm və maariflərin) dolğun açıqlaması və aydınlaşdırıcısı və müsəlmanlar üçün başdan-başa
.hidayət, rəhmət və müjdə mənbəyi olan bu kitabı sənə nazil etdik

Şübhəsiz, Allah (fərdi, ailəvi və ictimai) ədaləti, yaxşılıq etməyi və qohumun (özününkülərin .90
və Peyğəmbərin (s) məsum qohumlarının) haqlarını əda etməyi əmr edir və çox çirkin
günahlardan, xoşagəlməz əməllərdən, zülm və həddi aşmaqdan çəkindirir. Sizə öyüd verir ki,
.bəlkə ibrət götürdünüz

Allahla əhd-peyman bağladığınız zaman öz peymanınıza vəfalı olun və öz andlarınızı onları .91
möhkəmlətdikdən sonra (Allahın adını çəkməklə) Allahı özünüə zəmin götürdüyünüz halda
.pozmayın. Şübhəsiz, Allah etdiklərinizi bilir

Və öz ipini əyirdikdən və möhkəmləndirdikdən sonra açıb bir-birindən ayıran o (yelbeyin) .92
qadın kimi olmayın ki, andlarınızı bir dəstənin (digər) bir dəstədən artıq və imkanlı olmasına
xatir öz aranızda hiylə və fəsad vasitəsi edəsiniz (məsələn müsəlmanlara kömək etmək üçün
and içəsiniz və müşriklər onlardan üstün olduqlarına görə onu pozasınız). Əslində Allah sizi bu
barədə sınayır və şübhəsiz, Qiyamət günü, barəsində ixtilaf etdiyiniz şeyi sizin üçün
.aydınlaşdıracaqdır

Əgər Allah istəsəydi, şübhəsiz, sizin hamınızı (məcburi surətdə) bir ümmət edərdi. Və lakin .93

(öz cari qanunu əsasında, hamını din seçməkdə azad qoyur və sonra) istədiyini (Onun dinini qəbul etməyən şəxsi) öz azgınlığında boşlayır və istədiyini (Onun dinini qəbul edəni) hidayət edir. Və siz əməlləriniz barəsində mütləq sorğu-sual ediləcəksiniz

Andlarınızı öz aranızda fəsad və hiylə alətinə çevirməyin ki, məbada (sizin İslam və əməl .94 yolundakı) qədəm(iniz) möhkəmləndikdən sonra titrəsin və Allah yolundan qaldığınıza, ya (başqalarını) Allah yolundan saxladığınıza görə (dünya) əzabını dadasınız və (axirətdə) sizin üçün böyük bir əzab olar

Allahın əhdini ucuz qiymətə satmayın. (Onun əhdlərini pozmaqla dünya malı əldə etməyin.) .95
.Həqiqətən, əgər bilsəniz, Allah yanında olan sizin üçün daha yaxşıdır

Sizin yanınızda olan tükənir və puç olur, Allahın yanında olan isə daimi və əbədidir. Və (dini .96 vəzifələri yerinə yetirməkdə) səbr etmiş kəslərin çox gözəl əməlləri müqabilindəki mükafatlarını verəcəyik

Hər kim H kişi yaxud qadın imanını olan halda yaxşı iş görsə, onu şübhəsiz, (dünyada) pak bir .97 həyatla yaşadacaq və (axirətdə) mükafatlarını çox gözəl olan əməllərinin müqabilində verəcəyik

.Qur'an oxuyan zaman, qovulmuş Şeytandan Allaha pənah apar .98

Çünki, onun iman gətirən və özlərinin Rəbbinə təvəkkül edən kəslər üzərində (vəsvəsə .99 etməkdən savayı başqa) bir hökmranlığı yoxdur

Onun hökmranlığı (və əmri) ancaq onu dost və başçı tutan kəslər və Allaha şərik qoşanlar .100
.üzərində (keçərli)dir

Biz bir ayənin yerinə başqa bir ayə gətirən zaman (hansısa bir ayəni hərfən və ya məna .101 baxımından nəsx edib başqa bir ayə gətirsək) – Allah nə nazil etdiyini daha yaxşı bilir –
.deyərlər: «Sən ancaq yalançı və iftiraçısan.» (Elə deyil,) əksinə, onların çoxu bilmir

De: «Bu (Qur'anı) Ruhul-Qudus (Cəbrail, xəta və günah çirkindən pak olan ruh) Rəbbin .102 tərəfindən haqq olaraq (və uca və əqli bir məqsəd üçün) tədricən nazil etmişdir ki, iman gətirənləri sabitqədəm etsin və müsəlmanlar üçün hidayət və müjdə olsun

Əlbəttə, Biz onların «əslində bunu (Qur'anı) ona (Muhəmmədə – səllallahu əleyhi və alihi .103 və səlləm) bir bəşər (yəhudi, xaçpərəst və farsların bəzi alimləri) öyrədir» demələrini bilirik.
(Lakin belə deyildir,) səhv edib nisbət verdikləri şəxsin dili qeyri-ərəbdir, bu (Qur'an) isə açıq-

Şübhəsiz, Allahın ayələrinə və aydın dəlillərinə iman gətirməyənləri Allah hidayət .104
.etməyəcəkdir və onlar üçün ağır bir əzab vardır

Peyğəmbər bu kitabı yalandan Allaha nisbət vermir, yaxud mənaları başqalarından) .105
götürüb kəlmələri özü quraşdırmır, çünki Peyğəmbər yox) yalnız Allahın ayələrinə iman
!gətirməyənlər yalan uydururlar və yalançı onlardır

Qəlbi imanla rahatlıq tapdığı (və imana bağlı) halda (küfr deməyə) məcbur olan şəxs .106
istisna olmaqla, kim imanından sonra Allaha küfr etsə A (hər kafirə deyil,) öz sinələrini küfrlə
şad edib genişləndirənlərə Allah tərəfindən bir qəzəb və böyük bir əzab vardır (küfr sözlər
.(danışmağa məcbur edilənlər isə Allahın qəzəbinə düçar olmayacaqdır

Bu (qəzəb) onların dünya həyatını axirətdən üstün tutmalarına görədir. Həmçinin ona görə .107
.ki, Allah kafirlərin dəstəsini (bütün dəlil-sübutlar təqdim edildikdən sonra) hidayət etmir

Onlar Allahın qəlb, qulaq və gözlərinə (bədbəxtlik və anlamazlıq) möhürü vurduğu kəslərdir .108
.və onlar həmin qəfillərdir

.Və şübhəsiz, axirətdə ziyana uğrayanlar onlardır .109

Bununla belə şübhəsiz, sənin Rəbbin (kafirlərdən) işkəncə gördükdən sonra hicrət edən, .110
sonra cihad edən və səbirli olan kəsləri, sənin Rəbbin həqiqətən bunlardan (həmin
.müsibətlərdən) sonra (onları) çox bağışlayan və mehribandır

Yada sal) o gün(ü) ki, hər bir şəxs mübahisə və özünü müdafiə edən halda gələr, hər bir) .111
kəsə etdiyi(nə uyğun mükafat və ya əməlinin gerçək təzahürü) kamil surətdə verilər və onlara
.(zülm olunmaz (haqları kəsilməz

Allah (itaətsizlik və nemətə nankorluğun aqibəti barəsində düşməndən və pis .112
hadisələrdən) amanda və xatircəm olan, ruziləri hər tərəfdən bol-bol gələn cəmiyyəti məsəl
çəkib. Belə olan halda onlar Allahın nemətlərinə nankorluq etdilər, Allah da etdiklərinin cəzası
.olaraq onlara aclıq və qorxu libası geyindirdi və onlara onun tamını dadızdırdı

Və həqiqətən onlara (Məkkə əhlinə) özlərindən (öz şəhər, mühit və qəbilələrindən) bir .113
peyğəmbər gəldi, amma onu təkzib etdilər. Beləliklə (Allahın) əzab(ı) onları zalım olduqları halda
.yaxaladı

Buna görə də Allahın şəriət baxımından halal və zəatən pak olaraq sizin ruziniz etdiyi .114
.şeylərdən yeyin, istifadə edin və əgər yalnız Ona ibadət edirsinizsə, Allahın nemətinə şükr edin

Allah sizə ancaq ölü heyvanı, qanı, donuz ətinə və (kəsən zaman başı üzərində) Allahdan .115
qeyrisinin adı çəkiləni haram etmişdir. Beləliklə, əgər kimsə (onları yemək) məcburiyyət(in)də
qalsa ləzzət qəsdilə və zərurətdən artıq yeməsə (yaxud itaətsizlik etməsə, bilsin ki,) həqiqətən
.Allah çox bağışlayan və mehribandır

Dillərinizin yalandan dediyinə (və heç bir dəlili olmadan bir şeyin halal və ya haram olması .116
barəsində verdiyi hökmə) əsasən «bu, halaldır və bu, haramdır» deməyin ki, Allaha yalan
yaxasınız (və Onun dinində bir bidətin əsasını qoyasınız). Əlbəttə, Allaha yalan yaxanlar əsla
.nicat tapmazlar

Bu bidətlərin nəticəsi onlar üçün) azacıq bir mənfəət (əldə etmək)dir və onların ağrılı) .117
.əzabları olacaqdır

Və yəhudilərə sənə öncə söylədiklərimizi (Ən'am surəsinin 146-cı ayəsində buyurulanları) .118
.haram etdik. Biz onlara zülm etmədik, lakin onlar (özləri) özlərinə zülm edirdilər

Sonra şübhəsiz, sən Rəbbin bir növ nadanlıq (haqqın əzəmətindən qafil olmaq və nəfsi .119
istəklərin qalib gəlməsi) üzündən günaha mürəkib olub, ondan sonra tövbə edərək həm özləri
saleh olan və həm (keçmişlərini) islah edən kəsləri v əlbəttə, sən Rəbbin bundan sonra çox
.bağışlayan və mehribandır

Həqiqətən, İbrahim (insani kamilliklərinə görə özü təklidə sanki) bir ümmət idi. [Və ya: .120
İbrahim öz əsrində bir müddət təkbəşinə islami bir ümmətin nümunəsi idi.] O, Allah qarşısında
təvazökar və itaətkar, haqqa yönələn idi və heç vaxt (nə vücudda, nə rübubiyyətdə, nə ibadətdə
.və nə də itaətdə) müşriklərdən olmamışdı

Allahın nemətlərinə şükr edən idi. Allah onu (nübuvvət və risalətə, sonra isə imamət və .121
.dostluq məqamına) seçdi və doğru yola hidayət etdi

Və ona dünyada gözəl həyat (bütün ümmətlər tərəfindən qəbul olunmaq xüsusiyyəti, uzun .122
.ömür, saleh övladlar və çoxlu sərvət) verdik və əlbəttə o, axirətdə salehlərdən olacaqdır

Sonra sənə vəhy etdik ki, İbrahimin ayininə (onun tovhidi qəbul etmək yoluna və şirklə .123
mübarizə üsuluna və onun dininin əsaslarına və şəriətinin qollarının ana xəttinə) tabe ol. Çünki
.o, haqqa yönələn idi və müşriklərdən deyildi

Həqiqətən şənbə günü, onun barəsində ixtilafa düşmüş kəslərə qarşı qərara alındı (həmin .124 günün cəza məqsədi ilə mütləq tətıl edilməsi və ehtiramının saxlanması hökmü, onda ov ovlamağın haramlığı barəsindəki əvvəlki hökm haqqında ixtilafa düşmüş, bəziləri qəbul etməyən və bəziləri hiylə işlədən yəhudilər üçün çıxarıldı). Rəbbin Qiyamət günü mütləq, onların arasında .ixtilaf etdikləri bütün şeylər barəsində hökm çıxaracaqdır

İnsanları) Rəbbinin yoluna hikmətli məntiq, qane edən dəlillər və gözəl, oyadıcı və) .125 ibrətamiz nəsihətlə dəvət et və onlarla (müxaliflərlə) ən gözəl tərzdə mübahisə et. (Sənin vəzifən budur. Onlara gəldikdə isə) əlbəttə, sənin Rəbbin Özü Onun yolundan azanları daha .yaxşı bilir və doğru yolda olanları daha yaxşı tanıyır

Əgər (qisas və bu kimi məqsədlərlə) cəzalandırırsınız (cəzalandırmaq istəsəniz) onda, .126 məruz qaldığınız haqsızlıq miqdarında cəzalandırın. Əlbəttə əgər səbr etsəniz (tamamilə .bağışlasanız, yaxud cəzanı yüngülləşdirsəniz) şübhəsiz bu, səbr edənlər üçün daha yaxşıdır

Boynuna qoyulmuş ilahi tapşırığın çatdırılmasında) səbirli ol və sənin səbrin yalnız) .127 Allah(ın kömək və yardımı) ilədir. Onlara (onların iman gətirməmələrinə) görə, yaxud möminlərin .çətinlik və sıxıntılarına görə qəm yemə və onların işlətdikləri hiyləyə görə ürəyini sıxma

.Şübhəsiz, Allah təqvalı olanlarla və yaxşı işlər görən kəslərlədir .128